

самогубства потерпілого він отримає можливість заволодіти певними коштами, майном тощо. Проте даний законопроект був відкликаний 28.08.2019 р.

Враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що доведення до самогубства є досить специфічним злочином, оскільки це єдиний злочин проти життя особи, що не охоплюється поняттям «вбивство», оскільки вчиняється самим потерпілим. Але через специфічність елементів складу даного злочину у теорії та практиці виникає чимало проблем та суперечностей, пов'язаних особливостями способів доведення до самогубства, форми вини тощо. Також доволі актуальним та недостатньо дослідженим є питання доведення до самогубства в соцмережах.

Отже, дана проблема є досить цікавою та привертає увагу багатьох вчених. Проте існування певних прогалин у законодавстві зумовлює необхідність подальшого дослідження цього питання з метою їх усунення.

Література

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
2. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І.К. Білодіда. Київ: Наукова думка, 1970–1980. Т. 9. С. 33.
3. Гусак О.А. Об'єкт доведення до самогубства: сучасний погляд. *Вісник Одеського національного університету. Правознавство*. 2012. Т. 17. Вип. 1/2 (16/17). С. 171-175.
4. Кривоконь Д.А. Доведення до самогубства: кримінально-правовий аналіз. *Молодий вчений*. 2017. № 11. С. 888-892.
5. Уколова Ю.А. Проблеми кваліфікації доведення до самогубства як злочинного діяння : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08. 2008. С. 24.

УДК 343.5(043.2)

Стась М. Е., студент,
Національний університет «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна
Науковий керівник: Степаненко О.В., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ САНІТАРНИХ ПРАВИЛ І НОРМ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ІНФЕКЦІЙНИМ ХВОРОБАМ ТА МАСОВИМ ОТРУЄННЯМ

В умовах загальносвітового карантину дуже актуальним постає питання кримінальної відповідальності за його порушення. 17 березня

2020 року Президент України підписав Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)», яким була посилена кримінальна відповідальність за порушення санітарних норм та правил, направлених на забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя країни. Окрім цього, вищезазначеним законом було введено нову ст. 44³ в Кодекс України про адміністративні правопорушення [1].

Стаття 44³ КУпАП встановлює адміністративну відповідальність за самовільне залишення місця обсервації (карантину) особою, яка може бути інфікована коронавірусною хворобою COVID-19 та накладення штрафу на громадян від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб – у розмірі від двох до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за порушення правил щодо карантину людей [2]. Що стосується ст. 325 ККУ, то ч. 1 було викладено в такій редакції: «Порушення правил та норм, встановлених з метою запобігання епідемічним та іншим інфекційним захворюванням, а також масовим неінфекційним захворюванням (отруєнням) і боротьби з ними, якщо такі дії спричинили або завідомо могли спричинити поширення цих захворювань, карається штрафом від тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на строк до трьох років» [3]. Хоча і така редакція статті буде діяти лише протягом трьох місяців з дня його опублікування [1], тим не менш ст. 325 ККУ, як і ст. 44³ КУпАП, на нашу думку, має певні юридичні недоліки.

По-перше, у ст. 325 ККУ відсутня правова визначеність, так як не встановлено чіткий перелік правил та норм щодо боротьби з епідемічними, інфекційними та неінфекційними хворобами, за які буде наступати кримінальна відповідальність. Крім того, заборона здійснення господарської діяльності, обмеження роботи закладів громадського харчування, обмеження щодо користування транспортом, обмеження стосовно кількості осіб у приміщенні та різні інші обмеження хоч і були встановлені суб'єктами владних повноважень, які мали на це право, але вважаємо, що такі обмеження є неконституційними та незаконними, так як вони стосуються прав і свобод громадян, які відповідно до Конституції можуть бути обмежені лише в умовах надзвичайного стану, який введено не було. Тобто окрема норма або правило, направлене на запобігання поширення та боротьбу з коронавірусом, обмежує права і свободи громадян у неконституційний спосіб, але за порушення таких норм та правил за певних умов настає кримінальна відповідальність, через що виникає колізія норм права. Однак будь-які нормативно-правові акти повинні відповідати основному закону держави – Конституції, а тому люди можуть звертатися до Європейського суду з прав людини проти

нашої держави з метою захисту своїх конституційних прав.

По-друге, склад злочину від складу адміністративного правопорушення теоретично можна було б розмежувати наслідками діяння. Але, якщо користуватися викладеними у ст. 325 КК України формулюваннями «такі дії спричинили або завідомо могли спричинити поширення цих захворювань» та «якщо вони спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки» [3], то виникають складності доведення того, що саме порушення правил (наприклад, якщо особа не дотримується дистанції 10 кв.м. у магазині) спричинило загибель людей чи інші тяжкі наслідки, тобто чи є причинно-наслідковий зв'язок між конкретним порушенням та його наслідками. Також «інші тяжкі наслідки» є оціночним поняттям, тому правоохоронні органи будуть трактувати його по-різному.

Отже, хочеться підсумувати, що прийняття Закону України № 530-IX від 17.03.2020 спричинило певні колізії норм права і може спричинити юридичні негативні наслідки як і для громадян (безпідставне кримінальне переслідування), так і для держави (звернення громадян до Європейського суду з прав людини проти України), а тому слід більш відповідально підійти до введення карантинних обмежень, а Конституційному суду України дати офіційне тлумачення щодо конституційності Закону № 530-IX.

Література

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 530-IX від 17 бер. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20#n22>

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. *Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР)*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

3. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

УДК 343.148 (477)(043.2)

Стешин Б.В., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Ланцедова Ю.О., к.ю.н., доцент

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІГРАФУ В УКРАЇНІ

Поліграф або «детектор брехні» вже доволі широко використовується в нашій країні. Спочатку висновки поліграфа використовували при прийомі на роботу, потім під час проведення судових експертиз. Але